

Razgovor sa Ređinom De Dominićis, direktorkom UNICEF-a u Srbiji, pred odlazak u Tursku na novu poziciju

„Bila je privilegija raditi u Srbiji”

Zaista sam volela da radim u Srbiji, zemlji prepunoj inspiracije i mogućnosti za delovanje u interesu dece. Imala sam privilegiju da radim sa sjajnim partnerima i odličnim timom.

U poslednje dve godine podigli smo svest o pravima deteta u najširoj javnosti, unapredili stratešku saradnju sa Vladom kako bismo deci dali prioritet u reformi javnih politika, diversifikovali partnerstva i ostvarili eksponencijalni rast broja zaposlenih i budžeta kako bismo ubrzali ostvarivanje rezultata. Zajedničkim naporima stavili smo akcenat na značaj adekvatnih usluga za decu u ranom detinjstvu i adolescentskom dobu.

Kancelarija UNICEF-a je prilagodila svoj poslovni model izmenjenim okolnostima u kojima živimo i radimo. Postali smo znatno agilniji pa su nam sada poslovni sektor, međunarodne finansijske organizacije i mladi ključni partneri u zajedničkim naporima da se uspostave bolji modeli i delotvornija rešenja u vreme kada se suočavamo sa sve većim izazovima u pogledu jednakih mogućnosti za decu u svetu koji se brzo menja. Da bismo ubrzali ostvarivanje rezultata, investiramo i u inovacije, što podrazumeva saradnju sa startup zajednicom.

Koja su najveća dostignuća u ostvarivanju prava deteta?

Ako bih morala da izdvojim najveća dostignuća UNICEF-a kada je reč o podršci Vlade Republike Srbije u ostvarivanju prava deteta, to bi bilo intenziviranje intervencija koje se tiču ranog razvoja deteta. U poslednje dve godine obuhvaćeno je više od 200.000 dece, a unapređena je i ključna uloga roditeljskih programa. UNICEF podržava sprovođenje novih Osnova nacionalnog programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja. Radi se i na poboljšavanju kapaciteta nastavnika, pa će ovaj program do 2022. godine obuhvatiti 12.000 nastavnika i više od 220.000 dece. Usvajanje Nacionalne strategije i Akcionog plana za prevenciju i zaštitu dece od nasilja, koji su razvijeni uz našu podršku, pokazalo je sve veću odlučnost da se deca zaštite od nasilja i zlostavljanja u svim okruženjima.

Znatno smo intenzivirali i rad na generisanju podataka i dokaza. Na primer, Istraživanje višestrukih pokazatelja o položaju žena i dece (MICS) koje je sprovedeno u



© UNICEF Srbija/Babić

saradnji sa Republičkim zavodom za statistiku ili „Analiza efekata klimatskih promena na decu“ koja će pružiti važne podatke o situaciji u kojoj se nalaze deca i mladi i o sve većim problemima koji utiču na njih, kao što je zagađenje vazduha.

Jednako važno je i to što je UNICEF od početka krize izazvane epidemijom COVID-19 aktivno učestvovao u obezbeđivanju hitne i najpotrebnije medicinske i zaštitne opreme i higijenskih paketa koji su bili dostavljeni hiljadama ugroženih porodica i dece. Istovremeno, Vlada Srbije je od UNICEF-a dobila podršku da deca ostanu povezana sa sistemom obrazovanja i zaštite.

Šta su ključni izazovi sa kojima će se deca i porodice u Srbiji i dalje suočavati?

Iako je Srbija nesumnjivo napredovala u mnogim oblastima, u nekima i dalje postoje nejednakosti. U najvećem riziku od siromaštva su deca koja žive sa samohranim roditeljima i deca sa dvoje ili više braće i sestara. Pandemija, kao i svugde, pogoršava njihovu nejednakost.

Stopa smrtnosti novorođenčadi i dalje je viša od proseka EU – 4,83 na 1000 živorođenih. Intenzivirani naponi na integrisanju usluga usmerenih ka razvoju u ranom detinjstvu pružiće veliku podršku deci i porodicama, čime se stvaraju pravičniji uslovi kroz mudro ulaganje. Obuhvat osnovnim i srednjim obrazovanjem je visok. Potrebno je, međutim, učiniti više kako bi se u redovno kvalitetno obrazovanje uključila deca sa smetnjama u razvoju i invaliditetom te deca iz romskih i siromašnih domaćinstava.

Digitalizacija se, kao jedan od prioriteta Vlade, pokazala kao

ispravno opredeljenje, posebno tokom odgovora na pandemiju COVID-19, što je potpuno u skladu i sa svetskim promenama u obrazovanju. Ipak, istraživanja pokazuju da deca, iako poseduju digitalne veštine, još uvek nisu i digitalno kompetentna. Potrebno je uložiti dodatne napore kako bi se popunila ova praznina i pomoglo ugroženima da prevaziđu digitalni jaz.

Aktivno učešće mladih u društvu u Srbiji i dalje je nisko, a mladi su jedna od snaga na kojoj zemlja treba da gradi kapacitet društva da odgovori na stres i da se sa njim nosi. Indeks ekološke efikasnosti (The Environmental Performance Index) svrstava Srbiju na 84. mesto među 180 zemalja, a uticaj klimatskih promena i životne sredine na decu je ogroman. Jasno je da još uvek postoji potreba da se deca transparentno postavljaju kao jedan od prioriteta u novom programu Vlade kako bi se garantovao inkluzivni ljudski razvoj i rast.

Šta donosi novi petogodišnji program saradnje UNICEF-a sa Vladom Republike Srbije?

Početkom sledeće godine UNICEF započinje novi petogodišnji program saradnje sa Vladom Republike Srbije. U narednih pet godina UNICEF će, kao aktivan član Tima UN-a u Srbiji, nastaviti da podržava Vladu, da ubrzava i unapređuje rezultate u oblastima zdravlja, obrazovanja i zaštite dece, posebno one koja su najugroženija. Pažnju kontinuirano treba usmeravati na rane godine, i poseban akcenat treba staviti na adolescente, koji treba da usvajaju veštine neophodne za 21. vek i da više učestvuju u donošenju odluka koje ih se tiču. Verujemo da ćemo biti svedoci značajnog ubrzanja

rezultata u oblastima socijalne zaštite, inkluzivnog obrazovanja i digitalizacije. UNICEF će, zajedno sa partnerima, raditi na tome da se iskoriste sve postojeće mogućnosti i inovacije kako bi se maksimizirali rezultati za decu.

Kako rad UNICEF-a u Srbiji podržava proces evropskih integracija Republike Srbije i put ka ostvarivanju Ciljeva održivog razvoja?

UNICEF podržava Vladu u tekućim reformskim procesima i ulaganjima u socijalni sektor čiji je cilj poboljšanje statusa svakog deteta u Srbiji uz uklanjanje prepreka za pružanje usluga i socijalnu inkluziju najugroženije i marginalizovane dece. Na taj način UNICEF pruža snažnu podršku Vladi u njenim prioritetima za pristupanje Evropskoj uniji, koja je naš globalni strateški partner i koja je dečija prava postavila kao prioritet u svom internom i eksternom delovanju.

Agenda održivog razvoja do 2030. godine ne može se postići bez ostvarivanja prava deteta, jer su brojni ciljevi direktno vezani za decu. Zajedno sa porodicom Ujedinjenih nacija, podržavamo Vladu da deluje za decu i mlade i sa decom i mladima dok planira, budžetira i sprovodi programe i politike usklađene sa Ciljevima održivog razvoja.

Ko Vas nasleđuje u Srbiji?

Kancelariju UNICEF Srbija i njen sjajni tim u narednih pet godina vodiće Dejana Kostadinova, trenutno stalna predstavica Republike Bugarske pri Ujedinjenim nacijama u Ženevi. Verujem da će njeno bogato iskustvo i stručnost u oblasti dečijih prava, politici i diplomatiji doprineti posvećenom radu na unapređenju prava svakog deteta, na čemu UNICEF Srbija predano radi.

Radujem se nastavku saradnje sa Srbijom sa svoje nove pozicije direktorke UNICEF-a u Turskoj, s obzirom na to da postoji mnogo mogućnosti za zajedničko učenje i razmenu.

Srbija za mene nije bila samo mesto gde sam radila, već dom. Mesto prepuno istorije, energije i kreativnosti. Ovde sam stekla divne prijatelje, a moja porodica nosi predivne uspomene i Srbiji ćemo se uvek rado vraćati.

Hajde da se igramo



© UNICEF Srbija/Szabo

„Hajde da se igramo“, kaže Milan Sari, svojoj vršnjakinji i drugarici koja živi na trećem spratu u njegovoj zgradi. Tu rečenicu je izgovarao svako od nas kada smo bili deca. Suština je u zajedništvu, u nekoj aktivnosti dece sa drugom decom, roditeljima, bakama, dekama ili članovima šire porodice. **Takva aktivnost se naziva igra, a igra je zapravo najvažnije učenje za dete.** U prvih 1000 dana života mozak deteta se razvija brzinom i složenosti koje se kasnije u životu ne mogu dostići. Do treće godine mozak formira i do milion neuronskih veza u sekundi pa je zato to najvažniji period za učenje kroz igru.

Igra nije samo pravo svakog deteta, već i najvažniji oblik stimulacije koji pozitivno utiče na njegov fizički, kognitivni, socijalni, emotivni i kreativni razvoj. Iskustva koja deca stiču u prvim godinama života, a to su prvenstveno iskustva vezana za igru, utiču na njihova kasnija životna postignuća; zato je veoma važno da decu podstičete da se igraju. **Dok se igraju, deca usvajaju nova znanja, savladavaju socijalne i emocionalne veštine,** uče kako da iskazuju osećanja, kako da komuniciraju sa osobama iz okruženja i kako da budu prihvaćena. **Kroz igru se otkrivaju i razvijaju potencijali deteta, podstiče se radoznalost, deca stiču sposobnost da donose odluke, što su najvažnije veštine za život i rad u ovom veku. Igra pomaže deci da otkriju svoje talente i usmere se ka oblastima u kojima će moći da se ostvare tokom života.**

Iako mnogi roditelji shvataju prednosti igre, oni je vrlo često vide kao aktivnost za koju treba izdvojiti posebno vreme, mesto i rekvizite. Zato je

važna igra koja se sprovodi kroz dnevne rutine odraslih, a kroz koju dete jača kreativnost, znatiželju, samopouzdanje, samostalnost, osećaj pripadnosti, uči se interakciji i saradnji sa drugima. **Istraživanje o roditeljskim praksama koje je sprovedla LEGO Fondacija, pokazuje da je vreme provedeno u igri sa decom u direktnoj korelaciji sa stepenom percepcije osećanja sreće, odnosno radosti.**

КАДА СЕ ДЕТЕ ИГРА У ДРУШТВУ, УЧИ О СЕБИ И ДРУГИМА!



Lice roditelja i negovatelja je bebina prva igračka – beba svet doživljava gledajući u to lice. Da bi se roditelj ostvario u svojoj najvažnijoj ulozi, neophodna je podrška celog društva, jer dete **ne treba da bude isključiva odgovornost roditelja.** Okruženje koje aktivno učestvuje u odgajanju deteta omogućava najbolji početak za dete; jačajući snage roditelja, stvaramo bolje prilike za decu. Ne treba da zaboravimo da je **roditeljstvo najvažniji posao na svetu.**

U partnerstvu sa LEGO Fondacijom, UNICEF u Srbiji sprovodi projekat „Podrška podsticajnom roditeljstvu kroz igru“ koji treba da ojača roditeljske kompetencije za kvalitetnu brigu o detetu u prvim godinama razvoja. **U narednih 5 godina 33 opštine dobiće pomoć da razviju usluge za podršku roditeljstvu.** Ovaj projekat sprovode UNICEF, Kabinet ministra bez portfelja za demografiju i populacionu politiku i Savet za prava deteta, uz podršku ministarstava zdravlja, obrazovanja, socijalne zaštite te državne uprave i lokalne samouprave.

Beogradska opština Palilula te gradovi Novi Sad, Kragujevac, Vranje, Novi Pazar i Bor razviće

Podaci iz „Istraživanja primene vaspitne discipline nad decom u porodici u Srbiji“, koje je uz podršku UNICEF-a u periodu od avgusta 2019. do januara 2020. godine sprovedli Institut za psihologiju, Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu i Institut za mentalno zdravlje iz Beograda, govore da **91% roditelja koristi neku vrstu nenasilne prakse disciplinovanja deteta, a da se nenasilna praksa najčešće koristi za „objašnjavanje zašto je nešto pogrešno“, što je primenilo 86% roditelja.**

- Većina roditelja (63%) izjavila je da su koristili neki oblik fizičke agresije kao način disciplinovanja deteta barem jednom tokom detetovog života, a 45% roditelja izjavilo je da su koristili fizičku agresiju tokom prethodne godine.
- Dva najčešća razloga za udaranje deteta su neposlušnost deteta (22%) i to što se dete nalazilo u opasnoj situaciji (23%).

u prve dve godine modele podrške za jačanje podsticajnih roditeljskih praksi. To će pomoći da drugih 27 lokalnih zajednica usvoji slične modele. Unapređenim uslugama biće obuhvaćeno čak 60.000 porodica u Srbiji, a zaposleni u sektorima zdravstva, obrazovanja i socijalne zaštite steći će nove veštine i znanja kako bi mogli da podrže roditelje u izgradnji podsticajnih porodičnih odnosa i praksi za razvoj deteta.

Nedostatak znanja o roditeljstvu

Istraživanje je pokazalo da promovisanje drugačijih normi i stavova može imati znatan uticaj na smanjenje prakse nasilnog disciplinovanja. **Roditeljima u Srbiji, kao i roditeljima širom sveta, potrebni su saveti o tome kako se podstiče razvoj deteta tokom odrastanja,** jer roditelji i njihove vaspitne veštine u velikoj meri zavise od odnosa sa bliskim osobama koje su oni imali. Skoro svaka vrsta disciplinovanja koju je neko iskusio u detinjstvu uticala je na međugeneracijsko prenošenje takvog ponašanja (nenasilna disciplina, psihološka agresija, blaže fizičko kažnjavanje).

UNICEF i LEGO Fondacija žele da roditelji i staratelji, kao najvažniji kreatori ranog okruženja deteta, iskoriste snagu igre i pruže deci najbolji mogući početak u životu. Zato treba da podržimo Milana i Saru da se zajedno igraju; taj period života i mogućnosti koje tada imaju za učenje i rast nikada se više neće ponoviti.

Zajedno sa svojim partnerima, UNICEF nastavlja da radi na razvoju u ranom detinjstvu i njegovoj promociji, jer ulaganje u rane godine života predstavlja dokazano efikasnu strategiju za smanjivanje društvene nejednakosti i ispunjenje ciljeva održivog razvoja.

СНАГЕ ДЕТЕТА ОГЛЕДАЈУ СЕ У СНАГАМА РОДИТЕЉА!



РОДИТЕЉ У ЦЕНТРУ ПАЖИЊЕ.



UNICEF nabavio respiratore i za prevremeno rođene bebe



© UNICEF Srbija/Shubucki

„Pokušala sam da prebrojim šta smo sve dobili od UNICEF-a prethodnih godina i trebalo mi je malo više vremena, a ova pomoć u vidu respiratora namenjenih prevremeno rođenim bebama najpotrebnija je pomoć u najozbiljnije vreme“, izjavila je prof. dr Emilija Golubović, direktorka Klinike za dečije interne bolesti Kliničkog centra u Nišu prilikom primopredaje neonatoloških respiratora.

Svedoci smo da od virusa korona oboljevaju trudnice, bebe i mladi koji na samom početku izbijanja krize nisu bili primarno ugrožena kategorija stanovništva. UNICEF je za potrebe našeg zdravstvenog sistema obezbedio ukupno 50 Dräger respiratora, od kojih je 12 neonatoloških respiratora namenjeno najosetljivijim, prevremeno rođenim bebama. „Neonatološki respirator je specifičan jer kada je pred vama dete koje nema ni 1000 grama, a najveći broj dece koja su sada ovde u Nišu ima 700 i 800 grama, vi morate da učinite sve da im pomognete. Ona su previše zahtevna u pogledu nege i ovi neonatološki respiratori stigli su u pravom trenutku“, rekla je prof. dr Emilija Golubović.

Respiratori za neonatologiju predviđeni su za mehaničku ventilacionu potporu kod novorođenčadi i predstavljaju najnoviji model respiratora namenjen prevremeno rođenim bebama, a Srbija je prva zemlja iz regiona koja ih je dobila.

Svih 50 respiratora koje je UNICEF obezbedio zahvaljujući donacijama privatnog sektora, pojedinaca i naše ambasadorke Ane Ivanović može se koristiti invanzivno i neinvanzivno, mogu ih koristiti mladi i stari, a naši lekari i zdravstveno osoblje, što je veoma važno, imaju prethodno iskustvo sa njihovom upotrebom.

„Želim da zahvalim UNICEF-u na ovoj izuzetno važnoj donaciji. Klinički centar Srbije dobio je nove, najsavremenije respiratore kompanije DRAGER. Nama je to izuzetno važna i neophodna oprema i znamo gde ćemo ih rasporediti u okviru Urgentnog centra“, izjavio je direktor Kliničkog centra Srbije, prof. dr Milika Ašanin, kada je u julu primio ove respiratore.

„Ovo je veliki dan za Bežanijsku kosu, a o značaju donacije govori to što se iza nje nalazi UNICEF kao svetska organizacija koja prati zdravstvenu situaciju na globalnom nivou i ja se u ime svih naših pacijenata, i bivših i budućih, kao i u ime svih zaposlenih, zahvaljujem vama iz UNICEF-a što ste prepoznali potrebe naše zemlje i ove bolnice“, izjavila je direktorka KBC Bežanijska kosa doc. dr Marija Zdravković kada su ovoj bolnici isporučeni respiratori početkom maja.



© UNICEF Srbija/Shubucki

Prateći epidemiološku situaciju, UNICEF je tokom leta uputio još jedan apel poslovnoj zajednici za prikupljanje sredstava za nabavku protokomera, koji predstavljaju osnovnu kiseoničku potporu pacijentima obolelim od virusa korona. I dok najugroženiji pacijenti dobijaju podršku pomoću respiratora, za lakše slučajeve se kao osnovna kiseonička potpora koristi protokomer.

„Velikoj većini, a to je gotovo 70 odsto pacijenata koji su bili hospitalizovani u Kliničkom centru Niš, bila je potrebna neka vrsta kiseoničke terapije ili kiseoničke potpore, a ovi aparati upravo služe kao početna terapija u dopremanju kiseonika iz centralnog dovoda“, izjavio je prof. dr Radmilo Janković, direktor Klinike za anesteziologiju i intenzivnu terapiju Kliničkog centra Niš.

Kiseonički protokomeri su se pokazali kao najneophodniji u lečenju velikog broja pacijenata obolelih od virusa korona. Oni služe za dopremanje kiseonika iz centralnog dovoda.

„Velika zahvalnost ide UNICEF-u jer je sa nama od početka krize, kada smo dobili kiseoničke protokomere i tri respiratora za odrasle. UNICEF prati epidemiološku situaciju i pomaže nam donirajući opremu koja nam nedostaje, a ta oprema je najvišeg kvaliteta i mogu je koristiti svi pacijenti. Računamo na snažno partnerstvo sa UNICEF-om i u mesecima koji dolaze“, izjavio je prof. dr Dragan Milovanović, pomoćnik direktora za organizaciju medicinske logistike Kliničkog centra Kragujevac.

Apelu UNICEF-a odazvale su se i kompanije koje su se prethodnih godina takmičile na tradicionalnom UNICEF Fer-plej turniru u basketu. Ovaj turnir nije održan, prvi put posle 12 godina, zbog mera koje su bile na snazi. Ipak, kompanije koje su redovno učestvovala na tom košarkaškom turniru odigrale su svoj meč i ove godine. Odlučivši da sredstva kojima bi platile kotizaciju za učešće na turniru doniraju UNICEF-u za nabavku protokomera, one su pokazale i solidarnost i istinski fer-plej odnos prema zajednici.

Pandemija koronavirusa potpuno je promenila život ljudi širom sveta. Ovo je najveća zdravstvena kriza sa kojom se čovečanstvo suočava u poslednjih 100 godina i ne postoji država koja nije njome pogođena. Broj obolelih osoba i onih koji su na respiratorima ili im je neophodna neka vrsta medicinske podrške, varirao je tokom leta, a stručnjaci upozoravaju da nas na jesen očekuje novi talas i ujedno apeluju

da se pridržavamo preporuka i poštujemo mere prevencije kako bismo zajedničkim snagama usporili širenje virusa. **Kao nikada pre, solidarnost i zajedništvo igraju odlučujuću ulogu u zaštiti čitavog stanovništva, a posebno dece i ugroženih kategorija**, kao što su stari, osobe sa hroničnim bolestima i osobe koje uopšte nemaju ili imaju ograničen pristup javnim uslugama, poput zdravstva, socijalne zaštite i obrazovanja.

Zahvaljujući brzom odgovoru poslovne zajednice, UNICEF je već prikupio sredstva za nabavku 411 protokomera, koji se trenutno dostavljaju zdravstvenim ustanovama u Srbiji.

Od naše zajedničke akcije i jedinstva u adekvatnom odgovoru na izazov sa kojim se suočavamo umnogome zavisi kojom ćemo brzinom pobediti virus. Iako virus korona još dugo biti pristuan, svako od nas pojedinačno može doprineti suzbijanju širenja virusa tako što će primenjivati mere zaštite i svojim primerom pokazati kako se brine o sopstvenom zdravlju i kako se čuvaju životi drugih ljudi.

UNICEF je od početka radio na prevenciji i odgovoru na zdravstvenu krizu. Zahvaljujući donacijama privatnog sektora, angažovanih pojedinaca i nacionalne ambasadorke UNICEF-a u Srbiji Ane Ivanović, inicijalno je prikupljeno 1.056.000 američkih dolara. Tim novcem je kupljeno i isporučeno: 50 Dräger respiratora, od čega je 12 bilo namenjeno prevremeno rođenim bebama, pulsni oksimetar za najugroženije pacijente, 71.900 hirurških rukavica, 5200 zaštitnih kecelja, 167.150 zaštitnih ogrtača, 99.950 hirurških maski, 11.349 skafandera, 5376 vizira, 14.380 maski N95 za zdravstvene radnike koji su na prvoj liniji odbrane od bolesti. Tokom leta prikupili smo sredstva i obezbedili 411 protokomera kiseonika.

Higijenske pakete dobilo je 16.000 porodica u romskim naseljima, skoro 4400 hraniteljskih porodica, 19 rezidencijalnih institucija i oko 2300 osoba u azilnim i prihvatnim centrima, odnosno prihvatnim centrima za izbeglice i migrante.

Škola je moja budućnost



© UNICEF Srbija/Shubucki

„Hoću da idem u školu. Da nije škole, ne bih znala da čitam, da pišem... Ne bih znala šta da radim“, priča svoju priču šesnaestogodišnja Ardijana, čija se porodica vratila iz Nemačke kada je ona imala deset godina. Zahvaljujući podršci Svetlane Ilić, aktivistkinje Romskog centra Bibija, Ardijana se vratila u školsku klupu i, prošavši kroz period ponovnog prilagođavanja, shvatila da tu pripada. Da nije bilo Svetlanine podrške, ona nije sigurna koliko bi uspela da ostane posvećena nastavi.

Svetlana je pomogla mnogim devojkicama i njih je sada teže pokolebati da napuste obrazovanje. Na radionicama i kursovima koji su se održavali uz podršku UNICEF-a, one i njihove majke su osnaživane da se stručno usavršavaju i da uče o svojim pravima i zdravlju. U saradnji sa Centrom za obrazovne politike, aktivistkinje Romskog centra Bibija pristupale su individualno svakoj devojkici i majci. „Kada smo tek

počele da radimo sa devojkicama od 13, 14, 15 godina, bila sam sumnjičava“, kaže Svetlana. „Pitala sam se da li će redovno dolaziti, plašila sam se da li će ići pravo kući posle kursa, pa sam ih čekala. Međutim, shvatila sam da sam bespotrebno brinula; to su odgovorne devojkice koje su bile zainteresovane da uče. One mi pošalju poruku kada dođu kući. Kurs im se dopao i, što je najvažnije, dao im je samopouzdanje“, priča Svetlana, koja je ovim devojkicama uzor i podrška da nastave da se obrazuju kako bi bile ekonomski samostalne.

Priča Ardijanine sestre sasvim je drugačija i Ardijana je navodi kako bi i druge devojkice saznale da imaju pravo na izbor. Ardijanina sestra je imala svega 15 godina kada je njihov otac dogovorio njenu udaju. „Došli su neki ljudi kod nas i sedeli su sa mojim ocem i dogovorili su se da se moja sestra venča sa njihovim sinom. Ona to nije želela, ali je iz straha

pristala“, kaže Ardijana i dodaje da se u romskim naseljima ovakve scene često viđaju.

Iako je imala samo 15 godina, Ardijanina sestra se udala za nepoznatog mladića i ubrzo su je odveli u Francusku, gde se vrlo brzo suočila sa nasiljem u porodici. „Jednom nas je zvala telefonom i molila da je spasimo kako znamo. Naš je otac razgovarao sa njenim mužem, ali to se ubrzo ponovilo“, tužno govori Ardijana. Iako je živela u nepoznatoj zemlji i u sredini u kojoj je poznavala tek nekoliko ljudi, Ardijanina sestra je smogla snage da nasilnika prijavi policiji. Tri godine kasnije našla je utočište u Sigurnoj kući za žrtve porodičnog nasilja.

„Ja baš to neću!“, kaže Ardijana i dodaje: „Moje je da učim, da radim i da imam svoju platu i svoj stan“.

Od svega što su učili na kursovima, najviše joj se dopada nega lepote, za šta je dobila sertifikat, međutim, ona ne želi da ostane na tome. „Najviše mi se svideo manikir i šminkanje. To mi dobro ide. Čak sam i nastavnicu šminkala, ja od svih devojkica“, kaže ponosno Ardijana i dodaje da želi da to bude njen poziv. Osim Svetlane Ilić na Ardijanu je pozitivno uticala i Samira, njena godinu dana starija vršnjakinja i mentorka. „Samira je veoma dobra učenica, koja svojim primerom podstiče Ardijanu da bude bolja, ne samo u školi nego i uopšte, u ponašanju“, objašnjava Svetlana Ilić.

Uz podršku UNICEF-a, a u saradnji Romskog centra Bibija i Centra za obrazovne politike, 60 devojkica

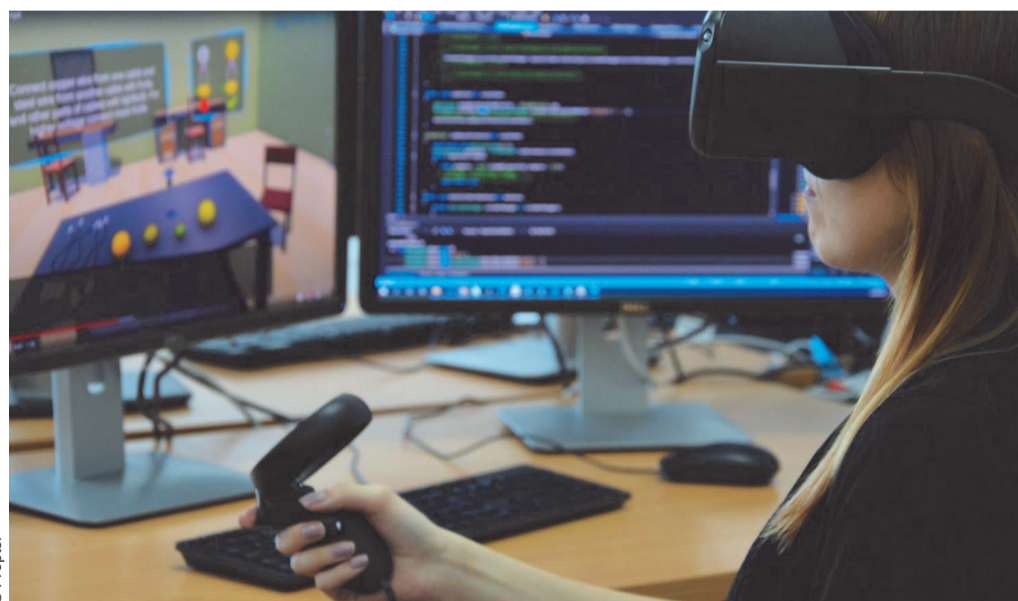
i mladih žena iz Beograda koje su napustile školu osnaženo je da nastave školovanje i završe sertifikovane kurseve. One su imale su podršku aktivistkinja i vršnjakih mentorki, devojaka njihovih godina iz njihovih sredina, koje im mogu biti uzor. One su im podrška i u obuci kako da kasnije lakše pronađu posao.

Cilj UNICEF-a je da dečiji brakovi, koji su naročito česti u romskim naseljima, postanu prošlost do 2030. godine.

Projekat Romskog ženskog centra Bibija deo je šireg programa koji UNICEF sprovodi sa partnerskim organizacijama – romskim nevladinim organizacijama, Republičkim zavodom za socijalnu zaštitu i Centrom za obrazovne politike u Pirotu, Novom Bečeju i Beogradu, kao i na nacionalnom nivou – u cilju okončanja dečijih brakova u Srbiji.

Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost i UNICEF su početkom 2019. godine pokrenuli Nacionalnu koaliciju za okončanje dečijih brakova. Njen zadatak je da se kroz usmerenu i koordinisanu akciju relevantnih učesnika doprinese okončanju dečijih brakova u Srbiji, naročito u romskoj populaciji.

UNICEF pomogao da se dodatno unapredi nacionalna platforma Doniraj plazmu



© Propter

Koristeći platformu <https://donirajplazmu.gov.rs>, više od 2000 građana koji su se od aprila oporavili od virusa korona doniralo je plazmu koja se može koristiti u lečenju obolelih. Ovaj sistem je u aprilu uspostavila Kancelarija za IT i eUpravu zajedno sa Institutom za transfuziju krvi Srbije u aprilu, a zahvaljujući UNICEF-u sistem je tokom leta dodatno unapređen. Uz besplatnu platformu za slanje SMS poruka RapidPro, UNICEF

je za Vladu Srbije obezbedio i implementaciju te platforme na državne servere. Platforma RapidPro omogućava slanje besplatnih obaveštenja svim davaocima plazme, a UNICEF je obezbedio i stručnu podršku kako bi se ovaj sistem integrisao sa postojećim rešenjima.

„RapidPro trenutno postoji u 37 zemalja i omogućava partnerima da prikupe tačne informacije u realnom vremenu o vitalnim oblastima kao što

Svi građani koji su se oporavili od oboljenja COVID-19 mogu da se prijave i doniraju dragocena antitela koja je njihov organizam stvorio tokom bolesti, a koja se koriste u lečenju obolelih.

su zdravlje, ishrana, obrazovanje, voda i sanitarna zaštita, te zaštita dece čak i na udaljenim i teško dostupnim mestima. Nadamo se da će se njegova upotreba proširiti u narednim mesecima i podržati tekuće društveno-ekonomske reforme“, kaže direktorka UNICEF-a u Srbiji Ređina De Dominićis.

Platformu RapidPro proizvela je UNICEF-ova globalna Laboratorija za inovacije, u saradnji sa firmom za razvoj softvera Niaruka, a pokrenuo ga je UNICEF-ov Globalni inovacioni centar 2014. godine. To je softver otvorenog koda koja omogućava automatizovanu komunikaciju i prikupljanje podataka preko SMS poruka i društvenih mreža.

„UNICEF nam je, donirajući ovu platformu, olakšao komunikaciju sa davaocima plazme i omogućio brz, jednostavan i savremen način razmene informacija. To je posebno značajno u situacijama kada treba obezbediti dovoljne količine plazme za lečenje obolelih ili kada nema plazme određenih krvnih grupa“, izjavila je v. d. direktora Instituta za transfuziju krvi Srbije dr Vesna Mijucić.

Plazma se prikuplja u Institutu za transfuziju krvi Srbije u Beogradu i Zavodu za transfuziju krvi Vojvodine u Novom Sadu, a planirano je i prikupljanje plazme u zavodima za transfuziju krvi u Nišu, Kragujevcu i Užicu.

KONTAKTIRAJTE NAS

Dečiji fond Ujedinjenih nacija
Svetozara Markovića 58
11000 Beograd, Srbija

Tel: 011 / 3602 104
Faks: 011 / 3602 111
Email: belgrade@unicef.org
Website: www.unicef.org/serbia